

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik napankint reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

Az igazi „politikai tapintatlanság.”

A „Bácskai Hirlap“-nál a „politika“ szóval olyan túltengésben vannak immár, hogy az ovoda dolgokat is e gyűjtőnév alá veszik. Politikai tapintatlanságnak nevezik ugyanis, hogy szerintök Dr. Janiga Jánosnak lenne tulajdonítható az, hogy az ovodabizottságba csakis magyar tagok választattak be. Ámbátor ehhez a dologhoz Dr. Janiga Jánosnak semmi köze sincs, mert éppen annyiban folyt ő bele ebbe a dologba, mint ahogy például befolyt a B. H. abba, hogy a kampánile Velencéber összedőlt, — mégis nem elégszünk meg a B. H. cikke tartalmának egyszerű cáfolatával. Szeretnők, ha az olvasóközönség tisztán látná már, hogy abban a lapban minden jogos indok nélkül szoktak támadásokat intézni mindazok ellen, akik a „műfüggelenség“ és a „műhazafiság“ köpenyegébe belebujni nem szoktak.

A B. H. szerint tehát tapintatlanság lett elkövetve. A kiinduló pont valótlanúságon alapul, amikor Dr. Janiga Jánosnak imputálja e tapintatlanságot. A valótlanúság ellen más érv nem kell mint arra rámutatni.

De az igazi politikai tapintatlanságot a B. H. követi el.

Amikor ugyanis senkinek eszébe se jut, fölvetni a nemzetiségi kérdést és mindenki meg van elégedve az új bizottsággal, akkor hangulatot keresni a bunyevácoknál a magyarok ellen és izgatni a polgárok egyet-

értése ellen, ez olyan igazi baklövés, amelyet csak lelkiismeretlen ember követhet el. Vagy olyan valaki, a kinek hozzátartozója kimaradt abból a bizottságból. Vagy olyan valaki, akit éppen a városunkban még mindig titokban lappangó panszlávizmus eszközül tud felhasználni.

Talán csak nem büne egy tan testületi bizottságnak ha az végig magyar?! Ha pedig magyarok és nem bunyevácok választattak be, az csak a választók dolga.

De nem épületes dolog, ezt ráfogni akarni Dr. Janiga Jánosra, akinek esze ágába se volt soha ilyen irányú agitációt kifejteni. Hogyan is merészkedik valaki minden támpont nélkül ilyeneket állítani?!

Csak hogy most következik ime a B. H. igazi politikai tapintatlansága. A B. H. cikkezője itt nem Janiga Jánost, hanem a városi hatósági pártot látja maga előtt *És ez ellen a párt ellen akarja a bunyevácokat izgatni.* Hogy más célja nem lehet, bizonyítja a saját szavaival, amikor hódoltszerűen leborul a megválasztott bizottság előtt, annyira jól megválasztottnak tartja, — és mégis inkriminál.

Ezek után nem mondhatunk mást a cikkirónak, mint amit a parlamentben kiáltottak valakire, hogy „vizet az öregnek!“

Csávába került a maga írása által, hogy szóról szóra ezt írja: „El kell mondanunk, hogy amit elmondunk, azt nem azért mondtuk el, mintha nem volnánk a

legnagyobb elismeréssel és tisztelettel azok iránt, akiket megválasztottak.“

És mégis keres bűnbakot. Tehát ő maga mondja, hogy nincs értelme annak, hogy ezt a cikket megírta. Vizet az öregnek!

— **Gromon Dezső Latinovits főispánhoz.** Gromon Dezső államtitkárt a megye törvényhatósága nevében Latinovits Pál főispán üdvözölte kitüntetése alkalmából. Gromon Dezső most a következő sürgönyben mondott köszönetet főispánunknak: Méltóságos Latinovits Pál főispán urnak Zombor. Bács-Bodrog megye közgyűlése által hozott, reám nézve oly nagy becsesel bíró határozatról történt szives értesítésedért és az azzal küldött baráti üdvözlétedért fogadd meleg hálaomat, igen jól tudom, hogy ezen kitüntető határozat megteremtőjét benned van szerencsém tisztelhetni, őszinte köszönet érte. Gromon s. k.

Orosz-japán háború.

Togo jelentése.

Togo admirális hivatalos jelentése hirt ad arról, hogy a japán hajóraj ismét megkísérelte a port-arturi kikötő bejáratát eltorlaszolni. E hó 27-én hajnali 3 órakor négy nagy kereskedelmi gőzös torpedók fedezete mellett közeledett a kikötőhöz, azonban az orosz erődítményekről olyan sűrű ágyutüzelés fogadta a kereskedelmi hajókat, hogy azok elpusztultak, mielőtt a bejárathoz értek volna. Így az eltorlaszolás nem sikerült. A japánok részén két tiszt és hét matróz elesett. A kereskedelmi hajókon lévő személyzetet a japán torpedók megmentették.

A japán országgyűlés.

A kamara egyhangulag határozati javaslatot fogadott el, amelylyel felhatalmazza a kormányt, hogy a megkezdett uton haladjon tovább, a hajóhadnak elismerését fejezi ki, továbbá amaz elhatározásának ad kifejezést, hogy semminemű költséget sem kímél a háború folytatására. A miniszterelnök köszönetet mondott a képviselőknek.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudtára adni, hogy a „Szentháromság“-hoz címzett ujonnan engedélyezett

gyógytáramat a Csernovics és Bognár-utcák sarkán március hó 30-án megnyitottam. Kérem a n. é. közönség jóindulatu támogatását.

Kiváló tisztelettel

IFJ. GÁLFY GYÖRGY,

a „Szent-Háromság“-hoz címzett gyógytár tulajdonosa.

A kereskedelmi és iparkamara ülése.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara ma tartotta meg e havi teljes ülését Szarvady Lajos kamarai elnök elnöklete alatt, melyről a következő tudósítást vettük:

Szarvady Lajos elnök megnyitván az ülést, előterjesztettek az elnöki jelentések, azok között a kereskedelmi miniszter leirata, melyben elismerését fejezi ki a kamarának a múlt évben Szegeden tartott kerületi tanonc- és segéd munkakiállítás rendezése körül kifejtett buzgó tevékenységeért és áldozatkészségeért.

Tudomásul vette a kamara egy szegedi bádigos munkagépekkel való állami segélyezését 2300 korona költséggel és egy bajai agyagiparos segéd részére 120 korona ösztöndíj adományozását.

Szterényi József miniszteri tanácsost a kamara mult üléséből üdvözölte volt azon alkalomból, hogy az ipari és belkereskedelmi szakosztály vezetését átvette és erre Szterényi tanácsos megleghangu levélben válaszolt.

Jelentést tett az elnök arról, hogy Szegeden és Baján a mesterek nagyszámu részvételével tartattak agyagipari tanfolyamok.

Kulinyi Zsigmond titkár jelentést tett a kamarai iroda február havi tevékenységéről és tudomására hozta a teljes ülésnek, hogy a kamara 1903. esztendei évkönyve nyomtatás alatt van.

Több csuroghi kereskedő panaszt közöl a kamarával, hogy az alig 9000 lakost számláló községben az elmúlt év folyamán nem kevesebb, mint kilenc fogyasztási szövetkezet alakult és ezek, anélkül, hogy tagjainak valami különösebb előnyt hoznának, tönkreteszik az ottani kereskedőket. A kamara az ügyből kifolyólag elhatározta, hogy megsürgeti az ez ügyben 1902. folyamán tett fölterjesztése elintézését, melyben kéri a kamara, hogy a fogyasztási szövetkezetek tevékenységi körének az általános közérdek szempontjából való meghatározása mielőbb elfogulatlan és a magyarországi kereskedelmi és ipari viszonyok teljes ösmeretére alapított tanácskozás tárgyává tétessék.

A közös hadsereg és a honvédség lábbeli szükségletének szállításából évenként részt vesznek a kisiparosok is a rendszerint augusztusban kihirdetett pályázat alapján, amikor egyuttal megállapítatnak a munkáarak is. Minthogy azonban a munkák rendszerint a pályázat után félévvel kerülnek csak kiosztásra, a kisiparosokat az a kár éri, hogy időközben emelkednek a bőrarak és így jelentékeny veszteséget szenvednek az amugy is csak szegényes munkadíjra számító kisiparosok. E mellett még az is nagy hátrány, hogy még abban az esetben is, ha tudott dolog a bőrarak emelkedése, a lábbeliek árát alig emeli a kincstár 1—2%-al, holott a bőrarak emelkedése a 15%-ot is megszokta haladni. E méltánytalan eljárás orvoslására fölterjesztést határozott el a kamara, melyet pártolás végett megküld a többi magyar kamarának is.

A hódmezővásárhelyi ipertestület, iparegylet és gazdasági egyesület a társadalom bevonásával 1904. augusztus hó folyamán Hódmezővásárhelyen helyi ipari és mezőgazdasági kiállítást rendeznek, melynek céljaira a kereskedelemügyi miniszter 5000, a földművelésügyi miniszter 4000 korona segélyt

engedélyezett, kikötvén az előbbi, hogy a kamarának a rendezésben döntő befolyása legyen. A város, a rendező egyesületek és magánosok mintegy 9000 kor. hozzájárulást szavaztak meg, a kamara mai teljes ülése pedig 500 koronát bocsát a rendezőség rendelkezésére, 500 koronát pedig a kiállítással kapcsolatos tervezés és egyéb költségek fedezésére irányzott elő.

Tudomásul vette a teljes ülés, hogy a közös hadsereg 1904. évi bakancs szükségletének szállításából a kerületből pályázó 6 alkalmi szövetkezetben 606 iparos 5795 pár lábbeli elkészítésére kapott megbízást, melyek értéke mintegy 55000 koronát tesz.

A szegedi paprikával, illetőleg az e cimen forgalomba hozott másvidékről származó paprikával üzött visszaélések meggátlásának a kereskedelemügyi miniszter által közölt módozatait tudomásul vette a kamara és elhatározta, hogy azokra az érdekeltek figyelmét a legszélesebb körben föl hívja.

A szegedi nőiparegylet kérelmére a szegedi nőipariskola támogatására 300 kor., szegénysorsu tanulók ösztöndíjára pedig 100 korona segélyt szavazott meg a kamara.

Végül tudomásul vette a teljes ülés, hogy az elnökség a kerületben államsegélyt nyert 53 iparos kielégítő haladásáról jelentést tett a kereskedelemügyi miniszternek.

H I R E K.

Nagy-csütörtök.

Ez a legtisztább és legszentebb szeretetnek évenként visszatérő emléknapja, amelyen Krisztus Jézus az Oltáriszentséget szerzette, amidőn az utolsó vacsora alkalmával a kenyeret és bort az ő sz. testévé és vérévé változtatta át. Azóta e sz. titok mindig megünnepeltetik az által, hogy a püspök vagy a plébániavezető kiosztja e napon az Ur szent testét papjainak és hiveinek, kik e napon tömegesen gyónnak és áldoznak.

Mielőtt az utolsó vacsora elköltéséhez járult volna az Üdvözítő az ő tanítványaival, keleti szokás szerint megmosta az ő lábait. Az ő parancsára az apostolok, megutódaik az érsekek, püspökök 12 szegénynek mossák meg a lábait, akit azután megvendégelnek. A szeretetnek és egyenlőségnek szent ünnepe ez, amely az öröm derült vonását rajzolja abba a komor hangulatba, melylyel az Egyház az ő isteni Alapítójának halálát siratja.

Fehér színű ruhában kezdi meg a pap a misét; mikor felcsendül ajkain a „Glória“, akkor a harangok, csengetyűk, orgona diadalmas hangban törnek ki, de utoljára . . . egész nagy szombatig. A harangok helyett az egyház e napokon faeszközöket — kereplőket — használnál, szomorúságát azon különbséggel is ki akarván fejezni, mely a harangok vidám szózata és eme faeszközök ércetlen tompa recsegése közt létezik. Mise után a pap az oltárokat minden ékességüktől megfosztja; leszedi a terítőket, gyertyatartókat, vánkosoakat, miközben a 21-ik zsoltárt mondja, melyben a királyi zsoltáros Jézus szenvedéseinek körülményeit látnoki lélekkel festi s ezek közt még ruháinak sorsvetés által való felosztását is megjövödi ezen szavakkal: „Elosztották ruháimat magok közt és öltözetemre kockát vetettek“. A püspöki székhelyeken még 3-féle sz. olajat szentel a főpásztor: a keresztelendők, a betegek olaját

és a krizmát, melyet még aznap széthordának az egész egyházmegyébe.

Délután azután ismét felzokog Jeremiás prófétának bus éneke Jeruzsálem pusztulása felett. A végén ezzel az intéssel fordul felénk: Jerusaleml, Jerusalem convertere ad Dominum Deum tuum. Jeruzsálem, térj vissza a te Urad Istenedhez.

A szent szertartások reggel a sz. Teréz templomban 9 órakor veszik kezdetüket.

— **Zombor és a parlamenti béke.** Zombor város közigazgatási bizottságának f. hó 28-i ülésén Latinovics főispán indítványára elhatározta, hogy a közel napokban beállott óhajtvá-óhajtott parlamenti béke helyreállítása felett való örömeinek kifejezéseül üdvözöli a miniszterelnököt, az összminiszteriumot és a képviselőházat. Ennek kiegészítésében a polgármester indítványára Thaly Kálmánt is, mint akinek szintén nagyrésze van abban, hogy az országban a parlamenti béke helyreállott, üdvözölte.

— **Bács-Almás új plébánosa.** Kovacsich Máté plébános mult év szeptember havában történt halálával megüresedett bács-almási plébána tegnap a kompossessoratus választásával betöltetett. Megválasztatott 6 szavazattal 3 ellenében, illetőleg a kalocsai érsekhez plébános gyanánt felterjesztett városunk szülötte *Polyákovics Lajos* dr., a szent kanonok tudora. Városunk társadalmában méltán kelthet ez a választás örömet; egyrészt a hely előkelősége miatt, mert Bács-Almás a vármegyének egyik nagyobb városa, hol többféle nemzetiség lakik együtt s ahol a lelki kormányzás előkelő intelligenciát követel. Polyákovics Lajos dr. új plébánosnak eddigi karriérje a legszebb biztosítékot nyújtja arra nézve, hogy ennek a nagy alföldi városnak lelki vezetése méltó kezekbe került. Az új plébános született Szabadkán 1866-ban. Pappá szenteltett 1888. jul. 15-én. Segédlelkészi minőségben működött Bikityen, Hódságban, Temerinben, Ujvidéken. 1884-ben katonalelkészszé lőn s mint ilyen Budapesten, Klagenfurtban, Gorazdán (Bosznia), Bileken és Tuzlán működött. Ő volt az, ki a bileki katonai szerencsétlenség áldozatait eltemette. Erdemesnek tartjuk itt felemlíteni, hogy Bács Almás egyike a kalocsai egyházmegye legrégebb plébániának. Matrikulákat 1740-től írják s a város csaknem 10,000 lakossal bír és egészen katolikus.

— **Ókanizsának a megyei főispánnál.** Dr. Herczeg Ede szombaton egy negyven tagu küldöttséget vezetett Latinovics Pál főispán elé. A küldöttség azt kérte, hogy a szolgabírói hivatalt helyezték Zentáról Ókanizsára. A főispán megígérte, hogy a kérelmet lehetőség szerint teljesíteni fogja. A főispántól a küldöttség az alispánhoz és a tisztii főügyészhez ment.

— **A karmeliták rendháza Zomborban.** A zombori új templom mellett emelendő rendház tervei már elkészültek és pár nap mulv a jóváhagyás meg fog jönni, minek folytán áprilisban már hozzá fognak a rendház felépítéséhez.

— **A Bácsbodrogh vármegyei orvosi fiókszövetség** ma délelőtt 10 órakor tartotta dr. Pertochy elnöklete alatt Szabadkán a „Nemzeti szálloda“ kis éttermében választmányi ülését, melyen az elnöki bejelentések és a pénztárosi jelentés után az orvosok megyei nyugdíjgye tárgyában a belügymi-

nisztől érkezett elutasító határozatot hirdetik ki. A zemplén vármegyei szövetség átiratot intézett a szövetséghez a hivatalban lévő orvosok fizetés rendezéséről. Ennek kapcsán dr. Holländer jankováci orvos szóvátette a betegégyező pénztár díjazásának visszaságait. Majd dr. Madarász Lipót indítványa következett az országos gazdasági cseléd- és munkás- pénztár orvosi szolgálata tárgyában. Végül a jövő hóban tartandó idejű rendes közgyűlést készítették elő részére. Mire az ülés véget ért.

— **Krecsányi a D. M. K. E.-nek.** Krecsányi Ignác, a temesvár—budai színházak igazgatója, 200 koronával belépett a D. M. K. E. alapító sorába. A szinigazgatók közül eddig Janovics Jenő dr., Zilahy Gyula, Pesti Iliás Lajos, Nádassy József léptek be az egyesület alapító tagjai közé.

— **Szélvihar.** Valóságos számum alakította ma át kis Saharává városunk területét. Orkányszerű szélvész dühöngött egész napon át és a futó homok vastagon lepte be az összes asphalt járdákat. A természet komorsága is hozzájárul a nagyheti magunkbaszállás és vezeklés napjainak ünnepi hangulatához. Kisebbségek is történtek a nap folyamán és az erős szélroham több házon az ablakokat bezúzta és néhány gyengébb alkotásu kéményt is ledöntött. Komolyabb veszedelem azonban nem fordult elő.

— **A zsigori állam.** Fölkértek e sorok közlésére: Ritkán utazom, mert beteges ember vagyok. Tegnap e hó 29-én B.-Almásra kellett utaznom, annak is megadtam az árát. Reggel 5 órakor kegyetlen hideg szél fújt, mégis a kupé teljesen fűtetlen volt. Hiába szóltam a kalauznak, az csak biztatott, hogy majd meleg lesz. De bizony egész Almásig hiába vártuk a megváltó meleget. Utitársaim egyikének hónapos gyermeke is velünk jött. Azt persze a télikabátok egész halmazával burkoltuk be. Mi télikabátlanul aztán majd megfagyunk. Aztán hallottam, hogy ez többször előfordul. Az állam zsigorisága vagy az alkalmazottak hanyagsága-e ennek az oka, jó volna megtudni.

— **A megyei községi jegyzők** egyesületébe új tagokul jelentkeztek és pedig alapító tagnak Bajmok község 100 koronával; rk. tagnak dr. Hirmann Ferencz megyei alügyész és rendes tagoknak: Szommer József bácsalmási, Piukovits Imre apatini és Csihás József körtvélyesi jegyzők.

— **A selyemkendő.** Valamikor szép, fekete selyemkendő volt. Ugy ragyogott, mint a fekete fényesség. Most már beleesett a moly, elment a fénye, rongyolódik napról-napra pedig nem viseli senki. Szerepelt a tekintetes törvényszék asztalán is, mint bünjel. Tanuja volt valami nagy bünösségnek. Összehajtották, átkötötték egy kis madzaggal és vessző alatt csatolva megküldték a szegedi rendőrséghez, hogy adja vissza a gazdájának, Tóth Julianna szabadkai születésű, 27 éves cselédleánynak. A rendőrség nem leli a selyemkendő gazdáját. A selyemkendő pedig fakul rongyolódik napról-napra. Eszi a por,

beleesett a moly, mivelhogy az aktákat nem szokták dohánylevelek közé rakni.

— **Büntetés elől a halálba.** Moholon a napokban Szellák Illés tanyai lakostól Sváb József 14 éves fiu, Vig Antal béres biztatására 480 korona készpénzt és 12,000 koronáról szóló kötelezvényt eltulajdonított és azt Vignek átadta. A károsult mindjárt kérdőre fogta a házbelieket. A tettesek konokul tagadtak és csak néhány nap mulva vallotta meg a fiu, hogy ő a tettes. A rendőrség erélyes fellépésére Vig ígérte, hogy az ellopott összeget visszaadja, két rendőr kísérete mellett a tanyára mentek, ekkor Vig 100 koronát vissza is adott, de a többi nem azt állította, hogy nem tudja, hogy hol van. A rendőrök a béres lakására mentek nyomozni. A károsult szépen felszólította Vig Antalt, hogy adja elő a többi összeget és a kötvényt is. Vig azt felelte: mindjárt. Ezzel kiment és a kocsifélszerben felakasztotta magát. Mire a házbeliek észrevették, már meg volt halva. Így a többi összeg a kötvénnyel együtt még máig sem került meg.

— **Faház a piacon.** Nagyban folyik a furás-faragás a Szt-István téren. Egy egész faházat építenek, a melybe a Milinovits-féle ház Rudics-utcai részében levő üzlethelyiségek lesznek elhelyezve addig, míg az a modern emeletes épület készen lesz, a melynek építéséhez a közel napokban hozzáfognak.

— **Mezőgazdasági munkások bérmozgalma.** Bajáról jelenti tudósítónk, hogy a mezőgazdasági munkások gyűlésükön elhatározták, hogy tíz órai munkaidőt és száz percent munkabér emelést követelnek. Kimondták továbbá, hogy ha a gazdák nem teljesítik követelésüket, — sztrájkolnak.

— **Atapszabály jóváhagyás.** Az ó-kanizsai oromhegyesi katolikus népkör alapszabályait a bnlügyminiszter láttaozta.

— **Körözött rablógyilkosok.** Megirtuk, hogy február 10-én az ó-kanizsa határában lévő réticsárdában Pilisi Viktor kocsmáros feleségét és Barsi Antalt ismeretlen tettesek kirabolták és meggyilkolták. A vizsgálatot azóta szakadatlanul és rendkívüli erélylyel folytatják s most ennek eredményeképp a szabadkai kir. törvényszék vizsgáló birája nyomozólevelet bocsátott ki Oláh András, Gradovits Ljubomir péksegédek és Grubits Dragutin kovácssegédek ellen, akiket alaposan gyanúsítottak azzal, hogy ők követték el a rablógyilkosságot.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Aranics Vincze 65 év, Bakos Ilona 19 nap, Vukov Miklós 3 hó, Ifkovics J. Antal 50 év, Vidákovics Alajosné 70 év, György Jenő 1 hó. Született 9, 3 fiu, 6 leány. Eljegyzés: Masa Mihály Szloboda Erzsébet.

— **Házassági célból ismerkedni** legbiztosabban lehet »Házasulandók Lapja« útján, ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiaktól, különböző ho-

mányu nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az »Országos Pályázati Hirlap«-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokot. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 12.

— **Állásokat** nyerni legbiztosabban csakis az »Országos Általános Pályázati Hirlap« útján lehet, mely az állástadókkal való közvetlen összeköttetése folytán leggyorsabban ad hirt, az összes betöltendő állásokról. Az állástadók is nagyobbrészt e lap útján töltik be a megüresedett állásokat. Minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivatalszolgai, pénzügyi, kereskedelmi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van a feltételek és teljes címek kiírásával. Ingyen melléklete a »Jegyesek és Házasulandók Lapja« melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Előfizetési ára 1/4 évre 4 kor., egyes szám 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet körút 18. Képviselők fiókkiadóhivatalok vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek.

— **Az osztálysorsjáték** mai húzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

20.000 koronát nyertek: 73274.

10.000 koronát nyertek: 65133.

5000 koronát nyertek: 19147 11308 85786.

2000 koronát nyertek: 33860 87837 71297

10374 99935 26202 24274 36878 10207

32195 96593 34818 16901 15314 77448

427 35994 33168 35803 42698 32231 5028

58595 98283 32793 92124 16172 26984.

1000 koronát nyertek: 24077 41158 9115

56041 24432 106085 49803 20686 75995

11324 65196 94744 68755 74642 62597

16103 18508 86730 4678 57059 41980

88631 73805 65815 53544 64842 72957

73640 58613 68194 95813 23145 46395

6671 8010 39600 8261 22992 94131 52838

89888 653 85605 51993 69761 42723 54527

87152 74904 26927 49300 94732 24542

22535 90456 59714 80752 102633 52781.

500 koronát nyertek: 8780 23827 15468

19528 71033 109145 76594 60603 77047

107055 22017 62504 18457 93477 97110

61688 51498 90287 3491 30863 84335

51048 82262 85111 57859 17909 84123

108791 70656 9818 33718 21383 27315

93753 79509 49103 2454 23731 27690 4304

108331 40045 99584 85290 7194 76956

88680 11955 84957 32321 100148 98403

14104 66815 28325 76807 58080 53548

68141 27517 39590.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Pör egy emléktábla miatt.

A zsidó hitközség háláját és az ott uralkodó rendet nem a legkedvezőbb színben tünteti föl az a pör, amelyet Geiger A. Mór indított a szabadkai járásbiróságnál a hitközség ellen. Igaz viszont, hogy Geiger A.

JOÓ-FÉLE

VIZGYÓGYINTÉZET

A GŐZFÜRDŐ TELEPÉN.

Gyógymódok: vizeura: ülő-félfürdők, ledörzsölések, massage, szénsavas fürdők (nauheimi cura).

Javalva: ideggyengeség, = álmatlanság, ideges főfájás, szédülésnél, idegfájdalmaknál, emésztési zavaroknál, a szív és véredények megbetegedéseinek (nauheimi cura).

Részleges és teljes villanyos fényfürdők, specificus és biztos gyógymód rheumatismus ellen. Nagyon mérsékelt árak!

Mór részéről sem vall szerénységre és tapintatra az ügynek illetően élére állítása.

Néhai Geiger Adolf és neje, Rosenthal Mária 20000 koronát, Geiger A. Mór és nővére Geiger Flóra férjezett Csillag Béláné 4000 koronát adományoztak 1898-ban a Szabadkán építendő zsidó templom céljaira. Hála fejében a hitközség elhatározta és jegyzőkönyvbe foglalta, hogy az adományozók neve, az adományozott összeg a hitközség halála jeléül aranybetűkkel véssék egy a templom falába helyezendő márványkő-emléktáblára. A templom felépült, fel is szentelték már jó félesztendeje, de a hála-emléktáblának se hire se hamva. Ugy látszik a hitközség okult az első emléktábla viszontagságain és most már irtózik minden emléktáblától.

Mára volt kitűzve ebben az ügyben a tárgyalás, azonban Kunetz Mór, az akkori elnök kihallgatása végett április 16-ára halasztatott.

Az esetet különösen jogászörökben élénken tárgyalják. Abban megegyeznek a vélemények, hogy ha az adományozó nem kötötte ki feltételnek az emléktáblát, akkor elveszti a pört. Ha kikötötte, erre az esetre megoszlanak a vélemények. Némelyek szerint ez esetre helyt fog adni a bíróság a keresetnek és kötelezni fogja a hitközséget az emléktábla elhelyezésére. Geiger ügyvédje, dr. Taussig Izsó, a végrehajtási törvény azon szakaszára alapítja a kérelmet, mely szerint ha a végrehajtás tárgyát valamely munka vagy másnemű teljesítés képezi, kérhető, hogy a kötelezett arra pénzbüntetés terhe alatt szoríttassék. Ha ez az eljárás eredménytelen, a végrehajthatónak jogában áll az illető munka készpénzbeli egyenértékének behajtását kérni.

A hitközség ügyésze, dr. Fischer Jákó azzal védekezik, hogy „az ügy res extra commercium“, a mi iudicium dolga. Az osztrák bíróság ellenkező értelemben járt el, mikor kötelezte Mattasich Keglevichet Lujza hercegnő leveleinek kiadására. »A hozott határozatra nem alapítható kötelezettség«, a mi nyilvánvaló, de a felperes az ellenkezőt kész bizonyítani. — »A kérelem végrehajthatatlan.« Főnebb azonban megírtuk, hogy nem az. »A teljesítés nincs határidőhöz kötve.« Itt azonban magától értetődő terminus a templom elkészülése. Másrészt amely kötelezettség nincs határidőhöz kötve, annak teljesítése bármikor követelhető.

Bárhogy dől el a per, a hitközségnek erkölcsi kötelezettsége az emléktáblát felállítani, azaz a saját határozatát végrehajtani.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Bicskázás a korezmában.

(Esküdtszéki tárgyalás)

1903. október hó 22-én délután 4 órakor Müller Fülöp b.-madarasi földműves, a ki akkor ellenőrzési szemlén volt B.-Almásán, egy korezmában egy asszony miatt összeszólkkozott Bilinovics Istvánnal, majd bicskát rántva, nyakán úgy megszurta, hogy néhány nap múlva kiszenvedett. A jelen voltak a veszekedésre összefutottak és nagy verekedés keletkezett, amelyben Müller Fülöp Horváczky Károly szabadkai disznóhizlalót is nyakon szúrta és Mrevka Mihály b.-madarasi lakos egy doronggal ütötte fejbe Horváczkyt. A súlyosan sérült ember hosszabb ideig volt beteg.

A kir. törvényszék Müller Fülöpöt halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt Mrevka Mihályt pedig súlyos testi sértés büntette miatt helyezte vád alá és a bűnyü ma került a szabadkai esküdtszék elé.

Az esküdtszék elnöke Szerdahelyi Sándor, szavazó bírák dr. Costán Miklós és dr. Joczits Milorád voltak. A vádhatóságot dr. Eperjessy Béla kir. ügyész képviselte, vádlottakat dr. Fischhoff Béla b.-almási és dr. Székely Zoltán helybeli ügyvéd védtek.

Esküdtekül kisorsoltattak: Szilberleitner Ferencz, Sturcz Béla, Pajor Kornél, Batori Mátyás, Fülöp Lajos, Vig Zsigmond, Wittmann Károly, Dulics Máté, Wachsmann Jenő, Szabados Sándor, Bartek Károly és Wagner Ferencz. Póttagok: Fiedor József és Tones Gusztáv.

A vádlottak és tanúk kihallgatása után valamint az orvosi vélemények meghallgatása után az esküdtek meghozták a verdiktjüket, amelyben Müllert az erős felindulásban elkövetet halált okozó testi sértés büntetésében és a könnyű testi sértés vétségében, Mrevkát pedig a súlyos testi sértés büntetésében mondották ki bűnösöknek, minek folytán a kir. törvényszék előbbi három évi börtön és 20 kor. pénzbüntetésre, utóbbit pedig egy évi börtön büntetésre ítélte.

LEGUJABB.

A király Abbáziában.

Abbáziából jelentik, hogy Ő Felsője nem mint tervbe volt véve, április 7-én, hanem 5-én érkezik Abbáziába. A király Oszkár svéd király társaságában meg fogja tekinteni a fiumei tengeröböl partvidékét Lovránáig.

A német császár családja Nápolyban.

Vilmos német császár a husvétii ünnepeket Nápolyban tölti családjával. A császár három legidősebb fia Berlinből tegnap érkeztek Nápolyba.

A koadjutorok kinevezése.

Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy Bubicz Zsigmond kassai és Bende Imre nyitrai püspökök mellé közelebb koadjutorok fognak kineveztetni. A Magyar Távirati Iroda ma a fenti hiradást megcáfolja.

A vámkonferencia tanácskozásai.

Bécsből jelentik, hogy a vámkonferencia formális jellegű tanácskozásai ma befejezést nyertek. A konferencia jegyzőkönyve most a magyar és osztrák kormányok elé fog terjesztetni jóváhagyás végett. A német kereskedelmi szerződésre vonatkozó jegyzéket a német kormányval fogják közölni, ahonnan rövid időn belül arra válasz fog érkezni.

Khuen Bécsben.

Gróf Khuen-Héderváry ő felsége személye körüli miniszter tegnap este Budapestről Bécsbe érkezett.

A Balkánról.

Illetékes helyen megcáfolják azokat a híreszteléseket, hogy az olasz kormány Albániát illetőleg flottatervekkel foglalkozik. Alaptalan az a hír is, hogy Vilmos császár — mint a Giornale d'Italia közli — ilyen irányban interveniált. Politikai körökben általános az a vélemény, hogy Ausztria-Magyarország és Olaszország közt a viszony lényegesen javult.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatózsdá.

Kálnoky és Simon gabonatermék-kereskedő cég tudósítása.

— Március 29. —

Készbuza ma mérsékelten volt kínálva és elkel 30.000 mm. 5 fillérrel magasabb áron. Tengeri, zab, rozs szilárdult.

A határidő-üzlet.

Ma ugyan Amerika olcsóbb árfolyamokat küldött, azonban itt a hangulat nálunk megváltozott és szilárdságra fordult az üzlet fedezésekre és vételekre.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza ápr.-re	799—803	811—12
Buza máj. 1904	801—806	814—15
Buza okt.	798—805	809—10
Rozs ápr.-re	631—633	640—41
Rozs okt.-re	650—653	660—61
Rozs áprilisra	—	—
Zab okt.-re	528—532	521—22
Zab	—	—
Zab október	552—556	559—60
Tengeri máj.	518—511	532—33
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Teng. jul. 1904	529—532	531—32
Repce	—	—
repce aug.	11.05—11.15	—

Szerkesztői üzenet.

Riz Ottó. Nagysád a rántás kavarása közben, b. sorai szerint, azon töprengett, mi lehet a „Ding an sich“, amit a minap valahol hallott vagy olvasott. Félő, hogy a rántás odaégett. Hát legalább tudja meg a Ding an sich rövid történetét.

A Ding an sich vagy másfélszáz évvel ezelőtt született, sokak szerint halva. Azaz, hogy voltaképp maga az apa, Kant, aki kisdédre büszke volt, ő sem állította, hogy a kisdéd a valóságban él. A Ding an sich t. i. egy fikció megjelölése, egy fogalom. Kant szerint mi a dolgokat nem a maguk misége, hanem a magunk felfogása szerint látjuk. A dolognak esetleges, külső vonatkozásaitól eltekintő szemlélete a kritikai transzcendentális idealizmus; és az így, abszolúte tekintett dolog a Ding an sich.

Reviczky Gyula sirkövén az áll: „A világ csak hangulat.“ E felfogásnak ellentéte az a felfogás, amely szerint a Dingek mint Ding an sich-ek megismerhetők. És a dolgokat így meglátni azért nehéz, mert nehéz megkülönböztetni az esetlegest a lényegestől, a dolgot a mi tapasztalainktól.

Szépen megírt részleteket talál Nagysád Alexander Bernát Kant tanuimányaiban.

Hol lehet legolcsóbban

Vásárolni

kész férfi öltönyt,

gyermek ruhát,

női kabátot

és paletot

Földes Samu és Társa

Szabadka, Fötér Vermes-palota.

Férfi öltöny	---	---	---	17 kor. feljebb
Ulster	---	---	---	22 " "
Felöltő	---	---	---	17 " "
Gyermek öltöny	---	---	---	5 " "
Gyermek felöltő	---	---	---	9 " "

Külön osztály női konfekciókban.

Női Jaquetok	---	---	---	11 kor. feljebb
Női Paletok	---	---	---	17 " "
Fiu és leánygallérok	---	---	---	5 " "